नेपाल राजपत्र

भाग २

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३१) काठमाडौं, चैत २२ गते २०३८ साल (अतिरिक्ताङ्क ६८

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट जारी गरिबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको अध्यादेश सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०३८ सालको अध्यादेश नं. १

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

626

स्थानीय पञ्चायतका सदस्यहरूको पदावधि समाप्त गर्ने व्यवस्था गर्न बनेको अध्यादेश

प्रस्तावनाः नेपाल अधिराज्यका सबै स्थानीय पञ्चायतका सदस्यहरूको निर्वाचन एकै पटक गर्ने प्रयोजनको लागि गाउँ पञ्चायत र नगर पञ्चायतका प्रधानपञ्च, उप-प्रधानपञ्च र सदस्यहरू र गाउँ सभा र नगर सभाका सदस्यहरू तथा जिल्ला पञ्चायतका सभापति, उप-सभापति र सदस्यहरू र जिल्ला सभाका सदस्यहरूको पदावधि समाप्त गर्न तत्काल कानूनी व्यवस्था गर्न आवश्यक भएको र हाल राष्ट्रिय पञ्चायतको अधिवेशन नभएकोले

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपालको संविधानको धारा ५७ अनुसार यो अध्यादेश जारी गरिबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस अध्यादेशको नाम "स्थानीय पञ्चायतका सदस्यहरूको पदावधि समाप्त गर्ने अध्यादेश, २०३८" रहेको छ ।

(२) यो अध्यादेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस अध्यादेशमा–

(क) "स्थानीय पञ्चायतका सदस्यहरू" भन्नाले गाउँ पञ्चायत र नगर पञ्चायतका प्रधानपञ्च, उप-प्रधानपञ्च र सदस्यहरू र गाउँ सभा र नगर सभाका सदस्यहरू तथा जिल्ला पञ्चायतका सभापति, उपसभापति र सदस्यहरू र जिल्ला सभाका सदस्यहरू सम्झनुपर्छ ।

(ख) "निर्वाचनको सूचना" भन्नाले निर्वाचन आयोगले वा निर्वाचन आयोगले तोकेको निर्वाचन अधिकृतले स्थानीय पञ्चायत (निर्वाचन कार्यविधि) ऐन, २०२५ को दफा ४ बमोजिम प्रकाशित गरेको निर्वाचनको सूचना सम्झनुपर्छ ।

३. स्थानीय पञ्चायतका सदस्यहरूको पदावधि समाप्त हुनेः यो अध्यादेश प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेका स्थानीय पञ्चायतका सदस्यहरूको पदावधि प्रचलित कानूनबमोजिम जुनसुकै मितिमा समाप्त हुने भई रहेको भए तापनि सो पद पूर्तिको लागि हुने निर्वाचनको सूचना प्रकाशित भएपछि स्वतः समाप्त हुनेछ ।

४. बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकारः यो अध्यादेश कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा श्री ५ को सरकारले सो बाधा अडकाउ फुकाउनको लागि नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी आवश्यक आदेश जारी गर्न सक्नेछ ।

लालमोहर सदर मितिः– २०३८।१२।२२।१

आज्ञाले–
ध्रुववर सिंह थापा
श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट जारी गरिबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको अध्यादेश सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०३८ सालको अध्यादेश नं. २

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश

प्रस्तावना: केही नेपाल ऐनलाई तत्काल संशोधन गर्न आवश्यक भएको र हाल राष्ट्रिय पञ्चायतको अधिवेशन नभएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपालको संविधानको धारा ५७ अनुसार यो अध्यादेश जारी गरिबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस अध्यादेशको नाम "केही नेपाल ऐन (संशोधन) अध्यादेश, २०३८" रहेको छ ।

(२) यो अध्यादेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

625

२. गाउँ पञ्चायत ऐन, २०१८ मा संशोधनः गाउँ पञ्चायत ऐन, २०१८ को,–

(१) दफा २ को खण्ड (ङ) को सट्टा देहायको खण्ड (ङ) राखिएको छः–

"(ङ) "बसोबास गरेको" भन्नाले सम्बन्धित वडामा आफ्नो स्थायी घरबास भएको वा स्थानीय पञ्चायत (निर्वाचन कार्यविधि) ऐन, २०२५ को दफा २ को खण्ड (ग) को उपखण्ड (१) वा (२) बमोजिम घटीमा एक वर्ष बसोबास गरेको सम्झनुपर्छ।"

(२) दफा ६२ को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१ क) थपिएको छः–

"(१ क) उपदफा (१) बमोजिम कुनै गाउँ पञ्चायत भंग वा निलम्बन भएमा सम्बन्धित गाउँ सभा पनि भंग वा निलम्बन भएको मानिनेछ।"

३. नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ मा संशोधनः नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ को,–

(१) दफा २ को खण्ड (क ४) को सट्टा देहायको खण्ड (क ४) राखिएको छः–

"(क ४) "बसोबास गरेको" भन्नाले सम्बन्धित वडामा आफ्नो स्थायी घरबास भएको वा स्थानीय पञ्चायत (निर्वाचन कार्यविधि) ऐन, २०२५ को दफा २ को खण्ड (ग) को उपखण्ड (१) वा (२) बमोजिम घटीमा एक वर्ष बसोबास गरेको सम्झनुपर्छ।"

(२) दफा ४४ को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१ क) थपिएको छः–

"(१ क) उपदफा (१) बमोजिम कुनै नगर पञ्चायत भंग वा निलम्बन भएमा सम्बन्धित नगर सभा पनि भंग वा निलम्बन भएको मानिनेछ।"

४. जिल्ला पञ्चायत ऐन, २०१९ मा संशोधनः जिल्ला पञ्चायत ऐन, २०१९ को दफा ४० को उपदफा (१) पछि देहायको उपदफा (१ क) थपिएको छः–

"(१ क) उपदफा (१) बमोजिम कुनै जिल्ला पञ्चायत भंग वा निलम्बन भएमा सम्बन्धित जिल्ला सभा पनि भंग वा निलम्बन भएको मानिनेछ।"

५. स्थानीय पञ्चायत (निर्वाचन कार्यविधि) ऐन, २०२५ मा संशोधनः स्थानीय पञ्चायत (निर्वाचन कार्यविधि) ऐन, २०२५ को,–

(१) प्रस्तावनामा रहेको "गाउँ पञ्चायत" भन्ने शब्दहरूको अगाडि "गाउँ सभा" भन्ने शब्दहरू र "नगर पञ्चायत" भन्ने शब्दहरूको अगाडि "नगर सभा" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन्।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) दफा २ को,–

(क) खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क १) र (क २) थपिएका छन्:–

"(क १) "स्थानीय पञ्चायत" भन्नाले गाउँ सभा, गाउँ पञ्चायत, नगर सभा, नगर पञ्चायत, जिल्ला सभा वा जिल्ला पञ्चायत सम्झनुपर्छ ।

(क २) "स्थानीय पञ्चायतको सदस्य" भन्नाले स्थानीय पञ्चायतको प्रधानपञ्च, उप-प्रधानपञ्च, सभापति र उपसभापति समेतलाई जनाउनेछ ।"

(ख) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ:–

"(ख) "निर्वाचन" भन्नाले स्थानीय पञ्चायतको सदस्यको निर्वाचन वा उपनिर्वाचन सम्झनुपर्छ ।"

(ग) खण्ड (ग) को,–

(क) उपखण्ड (१) मा रहेको "सो क्षेत्रमा गाउँ पञ्चायत ऐन, २०१८ को दफा २ को खण्ड (ङ) वा नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ को दफा २ को खण्ड (क ४) बमोजिम" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "सो वडामा आफ्नो स्थायी घरबास भएको वा तोकिए-बमोजिम घटीमा एक वर्ष" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(ख) उपखण्ड (२) मा रहेको "गाउँ पञ्चायत ऐन, २०१८ को दफा २ को खण्ड (ङ) वा नगर पञ्चायत ऐन, २०१९ को दफा २ को खण्ड (क ४) बमोजिम" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "आफ्नो स्थायी घरबास भएको वा तोकिएबमोजिम घटीमा एक वर्ष" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(३) दफा ३ को उपदफा (१), (२) र (३) मा रहेको "मतदान अधिकृत" भन्ने शब्दहरू पछि "र सहायक मतदान अधिकृत" भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(४) दफा ३ पछि देहायका दफा ३ क. र ३ ख. थपिएका छन्:–

"३क. निर्वाचन: (१) स्थानीय पञ्चायतको सदस्यको निर्वाचन साधारणत: प्रत्येक पाँच वर्षमा एक पटक हुनेछ ।

(२) कुनै स्थानीय पञ्चायतको सदस्यको पद कुनै कारणवश रिक्त हुन आएमा बाँकी अवधिको लागि उपनिर्वाचन हुनेछ ।

तर छ महीनाभन्दा कम अवधिको लागि उपनिर्वाचन हुनेछैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३ख. निर्वाचन कार्यः (१) कुनै जिल्लाको सबै स्थानीय पञ्चायतको निर्वाचन हुनेमा सम्बन्धित जिल्लाको नाम वा कुनै स्थानीय पञ्चायतको सदस्य पदको उपनिर्वाचन हुनेमा त्यस्तो स्थानीय पञ्चायतको सम्बन्धित क्षेत्रको नाम तोकी श्री ५ को सरकारले सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना प्रकाशित भएको मितिले साधारणतः तीन महीनाभित्र निर्वाचन आयोगले सम्बन्धित निर्वाचन वा उपनिर्वाचनको काम पूरा गर्नेछ ।"

(५) दफा ४ को सट्टा देहायको दफा ४ राखिएको छः–

"४. निर्वाचनको सूचनाः (१) स्थानीय पञ्चायत वा स्थानीय पञ्चायतको सदस्यको निर्वाचन गराउन निर्वाचन आयोगले वा निर्वाचन आयोगले तोकेको निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन हुने मिति, मतदान हुने स्थान र समय तोक्नेछ र तत्सम्बन्धी सूचना मतदाताको जानकारीको लागि प्रकाशित गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना प्रकाशित भएपछि सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारको लागि दरखास्त दिने, दरखास्त छानबीन गर्ने, उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित गर्ने, बिरोध गर्ने, नाम फिर्ता लिने, उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशित गर्ने र उम्मेदवारहरूलाई निर्वाचन रंग वा चिह्न रोज्न लगाउने मिति, समय र स्थान तोकी सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।"

(६) दफा ४ पछि देहायको दफा ४क. थपिएको छः–

"४क. मतदाता नामावली संकलनः निर्वाचन अधिकृतले मतदाताहरूको नामावली तोकिएबमोजिम संकलन गर्नेछ ।

तर त्यसरी मतदाता नामावली संकलन नभएसम्म यो दफा प्रारम्भ हुनुअगावै संकलन गरिएको मतदाता नामावली यसै ऐन-बमोजिम संकलन गरिएको मानिनेछ ।"

(७) दफा ५क. को सट्टा देहायको दफा ५क. राखिएको छः–

"५क. मतदाताको उमेरः गाउँ वा नगर सभाको सदस्य तथा गाउँ वा नगर पञ्चायतको प्रधानपञ्च, उप-प्रधानपञ्च र सदस्यको निर्वाचनको लागि मतदाताको उमेर तोकिएबमोजिमको मितिसम्ममा एक्काईस वर्ष पूरा भएको हुनु पर्नेछ ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(८) दफा ६क. को उपदफा (२) मा रहेको "निर्वाचनमा बिजयी हुने उम्मेदवारले पाएको जम्मा मतको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "मतदानमा मतदान गरिएको कुल मत संख्याको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(९) दफा ८ को उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छः–

"(३) दरखास्तको जाँच पूरा भएपछि निर्वाचन अधिकृतले कायम रहेका उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित गर्नेछ ।"

(१०) दफा ९ पछि देहायको दफा ९क. थपिएको छः–

"९क. उम्मेदवारको बिरोधः दफा ८ को उपदफा (३) बमोजिम उम्मेदवारको नामावली प्रकाशित भएपछि कुनै उम्मेदवारको योग्यता वा दरखास्तको रीत नपुगेको सम्बन्धमा अन्य उम्मेदवारले निर्वाचन अधिकृतसमक्ष दफा ४ को उपदफा (२) बमोजिम प्रकाशित सूचनामा तोकिएको म्यादभित्र उजूर दिन सक्नेछ । त्यस्तो उजूरी सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

तर निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित उम्मेदवारलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिब मौकाबाट बञ्चित गर्नेछैन ।"

(११) दफा १० को सट्टा देहायको दफा १० राखिएको छः–

"१०. उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशनः दफा ९ बमोजिम उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिने म्याद र दफा ९क. बमोजिम उम्मेदवारको बिरोध गर्ने म्याद समाप्त भएपछि वा उम्मेदवारको बिरोध सम्बन्धी उजूरीमा निर्णय भएपछि कायम हुन आएका उम्मेदवारको सूची तयार गरी निर्वाचन अधिकृतले तोकिएबमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशित गर्नेछ ।"

(१२) दफा १३, १४, १५, १६, १७ र २६ मा रहेको "निर्वाचन अधिकृत" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "मतदान अधिकृत" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(१३) दफा १९को तेस्रो हरफमा रहेको "निर्वाचन अधिकृतले" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "मतदान अधिकृतले" भन्ने शब्दहरू र सोही दफामा रहेको "निर्वाचन अधिकृतले तुरुन्त निर्वाचन आयोगमा पठाउनु पर्नेछ" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई र निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

(१४) दफा २० को उपदफा (१) मा रहेको "त्यस्तो केन्द्रको निर्वाचन अधिकृतले मतदान बदर गरी त्यसको व्यहोराको प्रतिवेदन निर्वाचन आयोगमा पेश गर्नु

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएको छ।

पर्नेछ" भन्ने वाक्यांशको सट्टा "मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा भएको मतदान बदर गरी तुरुन्त निर्वाचन अधिकृतलाई सूचना दिनु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको सम्बन्धमा तुरुन्त निर्वाचन आयोगमा प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ" भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

(१५) दफा २१ को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छः–

"(१) मतदान कार्य समाप्त भएपछि मतदान अधिकृतले दफा १७ बमोजिम बन्द गरिएका मतपेटिकाहरू सुरक्षित तवरले ल्याई निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ । निर्वाचन अधिकृतले सबै मतदान केन्द्रको मतपेटिकाहरू प्राप्त भएपछि मतगन्ती गर्ने मिति, समय र स्थान तोक्नेछ र उम्मेदवारहरूको जानकारीको लागि सो कुराको सूचना प्रकाशित गर्नेछ ।"

(१६) दफा २२ को सट्टा देहायको दफा २२ राखिएको छः

"२२. मत वा मतपत्र बदर हुने अवस्थाः देहायका अवस्थामा मत वा मतपत्र बदर हुनेछन्ः–

(क) मतदान अधिकृतको सही वा छाप नभएको,

(ख) निर्वाचन हुने पदको संख्याभन्दा बढी संख्यामा मत संकेत गरेको,

(ग) तोकिएको मत संकेत बाहेक अन्य कुनै कुरा लेखेको वा संकेत गरेको,

(घ) मत संकेत नबुझिने गरी च्यातिएको वा फोहर गरिएको,

(ङ) मत संकेत नगरेको,

(च) उम्मेदवार नरहेको चिह्नमा मत संकेत गरेको,

(छ) मत संकेत गर्ने कोठा बाहिर मत संकेत गरेको,

(ज) कुन उम्मेदवारको लागि मत दिएको हो सो नछुट्टिने गरी मत संकेत गरेको,

(झ) मत नदिने निश्चय गरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएको,

(ञ) मत पेटिकामा नखसेको, र

(ट) जाली मतपत्र ।

स्पष्टीकरणः (१) सामान्य फरक परेको भए तापनि मूलतः तोकिएको मत संकेतको स्वरूप भएकोमा र तोकिएको मत संकेतको केही अंश मत संकेत गर्ने कोठाबाहिर पर्न गएकोमा त्यस्तो मत बदर हुनेछैन ।

(२) मतपत्रमा गरिएको कुनै मत संकेत कुन उम्मेदवारको लागि हो भन्ने नछुट्टिने भएमा सो नछुट्टिने मत मात्र बदर हुनेछ ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

628

(१७) दफा २३ को उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छः–

"(३) उपदफा (२) बमोजिम प्राप्त भएका सूचना संकलित गरी प्रत्येक स्थानीय पञ्चायतको छुट्टाछुट्टै सूची तयार गरी निर्वाचन आयोगले श्री ५ को सरकारलाई र सम्बन्धित स्थानीय पञ्चायतलाई पठाउनेछ।"

(१८) दफा २७ को सट्टा देहायको दफा २७ राखिएको छः–

"२७. निर्वाचन रंग वा चिह्नको व्यवस्थाः (१) निर्वाचन आयोगले निर्वाचनमा प्रयोग हुने निर्वाचन रंग वा चिह्न निर्धारण गर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्धारण गरिएको निर्वाचन रंग वा चिह्नको सूची अनुसार निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारहरूलाई निर्वाचन रंग वा चिह्न रोज्न लगाउनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निर्वाचन रंग वा चिह्न रोज्न लगाउँदा एकभन्दा बढी उम्मेदवारले एउटै निर्वाचन रंग वा चिह्न रोजेमा वा कुनै उम्मेदवारले कुनै पनि निर्वाचन रंग वा चिह्न नरोजेमा निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारको निर्वाचन रंग वा चिह्न तोकिदिन सक्नेछ। निर्वाचन अधिकृतले आवश्यक देखेमा उम्मेदवारले रोज्न चाहेको कुनै निर्वाचन रंग वा चिह्न रोज्न नदिन पनि सक्नेछ।"

(१९) दफा १०क., २३क. र २५ खारेज गरिएको छ।

६. निर्वाचन (अपराध तथा सजाय) ऐन, २०२४ मा संशोधनः निर्वाचन (अपराध तथा सजाय) ऐन, २०२४ को,–

(१) दफा ७ मा रहेको "कुनै व्यक्तिले" भन्ने शब्दहरू पछि "गाउँ वा नगर सभाको सदस्य, गाउँ वा नगर पञ्चायतको प्रधानपञ्च, उप-प्रधानपञ्च र सदस्य, जिल्ला सभाको सदस्य तथा जिल्ला पञ्चायतको सभापति, उपसभापति र सदस्यको निर्वाचनको सम्बन्धमा मतदान हुने दिन भन्दा चौबीस घण्टाअघि देखि र राष्ट्रिय पञ्चायतको सदस्यको निर्वाचनको सम्बन्धमा" भन्ने वाक्यांश थपिएको छ।

(२) दफा २१ मा रहेको "धरौटी राख्नु पर्नेछ" भन्ने वाक्यांश पछि "र उजूरी झूट्ठा ठहरेमा सो धरौटी जफत हुनेछ" भन्ने वाक्यांश थपिएको छ।

७. न्याय प्रशासन सुधार ऐन, २०३१ मा संशोधनः न्याय प्रशासन सुधार ऐन, २०३१ को,–

(१) दफा ४ को,–

(क) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छः–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

"(१) प्रत्येक विकास क्षेत्रमा अनुसूची–१ मा लेखिए-बमोजिमका क्षेत्रीय अदालत स्थापना हुनेछ ।"

(ख) उपदफा (४) को सट्टा देहायको उपदफा (४) राखिएको छः–

"(४) कुनै क्षेत्रीय अदालतमा कार्यबोझ बढ्न गएको अवस्थामा वा न्यायाधीशको कमीले बेञ्चको गठन वा कार्य फछर्यौट गर्न कठिनाइ परेको अवस्थामा दफा २३ को उपदफा (२) बमोजिम अस्थायी न्यायाधीश नियुक्त हुन सक्नेछ ।"

(२) दफा २३ को उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छः–

"(२) श्री ५ को पूर्व स्वीकृति लिई प्रधान न्यायाधीशले दफा १७ को उपदफा (२) को खण्ड (क) बमोजिम योग्यता भएको व्यक्तिलाई तोकिएको अवधिका लागि तोकिएको पारिश्रमिक र सुविधा पाउने गरी कुनै क्षेत्रीय अदालतको अस्थायी न्यायाधीशमा नियुक्त गर्न सक्नेछ ।"

(३) दफा २७ को उपदफा (२) पछि देहायको उपदफा (३) थपिएको छः–

"(३) यो अध्यादेश प्रारम्भ हुँदाको बखत कायम रहेको सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालतमा दायर भई छिन्न बाँकी रहेका मुद्दा र तत्सम्बन्धी निवेदनपत्रहरू अनुसूची–२ मा उल्लेखित इलाका विभाजन अनुसार मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत र सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालतमा सर्नेछन् ।"

(४) दफा २८ पछि देहायको दफा २८क. थपिएको छः–

"२८क. पहिलेका निर्णय,आदेश र अभिलेखहरू: यो अध्यादेश प्रारम्भ हुँदाको बखत कायम रहेको सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालतको नामबाट भएका वा सो अदालतको सम्बन्धमा भएका निर्णय, आदेश र अभिलेखहरू यो अध्यादेश प्रारम्भ भएपछि अनुसूची –२ मा उल्लेखित इलाका विभाजन अनुसार मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत वा सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालतबाटै भए गरेको मानिनेछ र सोहीबमोजिम त्यसको कार्यान्वयन, पालन तथा प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।"

(५) अनुसूची –१ र २ को सट्टा यसैसाथ संलग्न अनुसूची –१ र २ राखिएका छन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची – १

(दफा ४ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

१. पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय अदालत।
२. मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत।
३. पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत।
४. मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत।
५. सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत।

अनुसूची – २

(दफा ६ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

क्र.सं.	क्षेत्रीय अदालत	सदरमुकाम	इलाका
१.	पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय अदालत–	धनकुटा	१. मेची अञ्चल २. कोशी अञ्चल ३. सगरमाथा अञ्चल
२.	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत–	काठमाडौं	१. जनकपुर अञ्चल २. वागमती अञ्चल ३. नारायणी अञ्चल
३.	पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत–	पोखरा	१. गण्डकी अञ्चल २. धवलागिरि अञ्चल ३. लुम्बिनी अञ्चल
४.	मध्य पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत–	सुर्खेत	१. राप्ती अञ्चल २. कर्णाली अञ्चल ३. भेरी अञ्चल
५.	सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय अदालत–	दिपायल	१. सेती अञ्चल २. महाकाली अञ्चल

लालमोहर सदर मितिः– २०३८।१२।२२।१

आज्ञाले–

ध्रुववर सिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव

श्री ५ को सरकारको छापाखाना, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

6236

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

635

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।